

Nová terapie dává naději kojencům s autistickými příznaky

Zpracovala: Veronika Křížová

studentka PdF a ESF MU, dobrovolník Mise naděje, z.s. (www.misenadeje.cz)

Nová na interakci založená terapie vedena rodiči může pomoci dětem s autismem zlepšit jejich chování a úroveň jazyka skrz malou (pilotní) studii publikovanou 12. září v magazínu *Journal of Autism and Developmental Disorders*.

V terapii nazývané „Start nemluvnat“ („Infants Start“) učí rodiče jejich nemluvně nové dovednosti během každodenních aktivit jako je jedení, oblékání či přebalování.

Děti do věku 3 let, děti, které podstoupily léčbu („Infants Start“) měly méně symptomů než ty děti, které léčbu neměly. Výzkumníci zjistili, že se rodiče rychle naučí, jak vést terapii, vydržet u ní a cenit si více jejich zkušeností.

To naznačuje, že léčba může být levnější a přístupnější alternativou ke konvenčním léčbám, které mohou vyžadovat i více než 30 hodin týdně s jedním terapeutem. „Je to snadnější provedení léčby než ostatní terapie“, říká Charles Nelson, profesor pediatrie na Harvardské lékařské fakultě, který se na studii nepodílel. „Je to z velké části v rukách rodičů, a to je to, co ji dělá škálovatelnou.“

Každopádně výzkumníci sami tvrdí, že je příliš brzo na to říci, zda je léčba efektivní a vhodná pro široké použití. Studie je zatím malá a zahrnuje vzácnou podmnožinu nemluvnat, které vykazují autistické symptomy před 15. měsícem věku. A přestože zahrnuje kontrolní skupinu dětí, které neprodělaly léčbu, účastníci nebyli náhodně rozděleni do experimentálních a kontrolních skupin, jako je to u typických typů studijní léčby. „Jsou to slibné výsledky“, říká vedoucí výzkumnice Sally Rogersová, profesorka psychiatrie na Daviské univerzitě v Kalifornii. „Ovšem čekáme na lépe sledovanou studii, než budeme mít důkaz, že tento typ terapie může mít významný efekt na symptomy dětí.“

Ostatní vědci také poznamenali, že přestože je studie velmi dobrá, 11 dětí ve výzkumu (7 s léčbou a 4 kontrolní) je velmi malý počet na vytvoření pevných závěrů. „Malé počty bývají vždy trochu problematické“, říká Joseph Phiven, profesor psychiatrie na univerzitě v Severní Karolíně v Chapel Hillu, který nebyl účastníkem studie. „Ovšem je to opravdu dobrý důkaz a je to do budoucna skvělý začátek k vytvoření určité hypotézy.“

Včasná léčba

Není pochyb o tom, že některé děti s autismem mladší 18 měsíců mohou mít přínos z intervence, ovšem málo jich je diagnostikováno před 2. rokem života. To se může brzy změnit. Studie z minulosti již desetiletí ukazují, že děti s autismem začínají vykazovat jisté odlišnosti v chování, jako je usmívání se, napodobování ostatních nebo oční kontakt, již před 6 měsíci věku.

Stále jsou však dostupné léčby vytvořeny pro batolata a ne pro nemluvnata. „Uvědomila jsem si, že pokud začneme diagnostikovat autismus ještě před půl rokem věku dítěte, tak nebudeme vědět, co říci rodičům, co mají dělat“, říká Rogersová. „Zatím nemáme žádnou léčbu autismu u dětí mezi 6 a 12 měsíci“. Vzhledem k tomuto problému, Rogersová a její tým rozvinuli terapii pro nemluvnata na základě léčebného programu pro batolata s autismem známý jako Early Start Denver Model (ESDM). V tomto programu terapeuté učí autistická batolata novým dovednostem skrz hru. Předchozí studie ukázaly, že tato strategie je efektivní pro zredukování autistických příznaků u dětí mladších 14 měsíců.

Vědci chtějí upravit tento program pro nemluvnata. „Nemůžeme jen vzít ESDM a použít je na miminka, která, v některých případech, ještě neumí ani sedět“, říká Rogersová, jedna z vědců kteří rozvinuli ESDM v roce 2002. „O jejich problémech, potřebách a stylem učení musíme uvažovat odlišně“.

Terapie „Infant start“ zahrnuje aktivity, jejichž cílem je léčit příznaky autismu u kojenců, jako je vizuální fixace na předmět a abnormálně opakující se chování a jednání. Na příklad, rodiče miminek s těmito symptomy se učí, jak přesunout pozornost jejich dětí od objektu nebo učí své děti nové hry s jejich hračkou.

Rogersová a její kolegové testovali upravenou terapii se sedmi autistickým dětmi starými 6 až 12 měsíců. Přibrali i 4 děti na protichůdnou studii sourozenců - dvojčat z autistických nemluvnat, u kterých je 20 krát větší šance, že se navzájem autismus rozvine než u většiny populace.

Tréninková terapie

Po zápisu se rodiče začnou učit, jak to vést léčbu během 12 týdenních hodinových setkání s vědci. Vědci trénují rodiče v technikách k pomoci jejich miminkům naučení se nového chování: rodiče pak zapojují techniky do běžných denních činností s dětmi.

„Naší výhrou bylo dát rodičům tyto vzory, takže se mohou stát součástí jejich každodenní činnosti - změny druhů stimulace dětí jim mohou poskytnout mnohem více učebních možností“, říká Rogersová.

„Nemáme žádnou ověřenou léčbu pro autistické děti mezi 6 a 12 měsíci života.“

Vědci k měření dětských příznaků autismu používají dva zavedené prověřovací nástroje: Sledovací stupnici pro autistické děti prověřovanou každé 3 měsíce a Autistický sledovací plán po 18, 24 a 32 měsících. Jsou hodnoceny jazykové a vizuální dovednosti ve stejných časových intervalech určované pomocí Mullen váhy vzdělávání v raném věku. Jako kontrolu také vědci sledují výsledky čtyř sourozenců symptomatických dětí, kteří byli vhodné pro léčbu, ale jejichž rodiče odmítli účastnit se léčby.

Všechny děti ve studii měli v 9 měsících ty samé nebo horší výsledky autistických symptomů, než srovnávací skupina dětí, kterým byl později diagnostikován autismus s poruchou. Ale ve věku 3 let měli ti, jež léčbu absolvovaly menší příznaky než ty děti, jejichž rodiče léčbu odmítli. Na konci studie, dvěma ze sedmi dětí, které absolvovaly léčbu, byl autismus později diagnostikován, ve srovnání se třemi diagnostikovanými ze čtyř z kontrolní skupiny.

„To bylo veliké překvapení“, říká Rogersová. Všechny děti vykazovaly zpoždění v řeči a ve vizuálních schopnostech mezi 9 a 15 měsíci, ale v 18. měsíci léčená nemluvnata se začala zlepšovat a dohnaly 3 leté „normální“ děti. Výzkumy sice potřebují být potvrzeny ve větším výzkumu, ale i tak jsou výsledky vzrušující, řekla Lonnie Zweigenbaum, profesorka pediatrie na albertské univerzitě v Edmontonu v Kanadě, která se nezúčastnila výzkumu. „Představa, že můžeme identifikovat příznaky nemluvnat a následně začít léčbu, která je pro ně speciálně vytvořená - to je opravdu vzrušující skutečnost“.

Přesto není stále jasná, zda byla léčba tím, co změnilo dětské příznaky. „Můžete říct, že tyto děti změnily své chování, ovšem zatím doopravdy nevíme, zda by se to nestalo i bez terapie,“ říká Piven. I když se terapie ukázala jako účinná, je stále limitována faktem, že spousta dětí vykazuje příznaky autismu dříve, než tihle ve studii. „Pro mě je velmi důležitou zprávou, že kdykoliv děti vykazují autistické symptomy a my je dokážeme zdokumentovat, potřebují se do léčebného procesu zařadit rychle,“ říká Rogersová. „Je o hodně těžší měnit vzory chování až později, kdy už jsou mezery dětí mnohem větší.“

Přeloženo z originálu: New therapy shows promise for infants with signs of autism v časopise Clinical Research in Autism

Prohlášení:

Autor tohoto článku si nijak nenárokuje autorská práva k ničemu v něm uvedenému. Tento článek není lékařskou radou ani lékařskou pomocí, je určen výhradně k informačním a vzdělávacím účelům a má nekomerční povahu.